

## Velja po pošti: ==

za celo leto naprej . . . K 26.—  
za pol leta . . . . . » 13.—  
za četrt . . . . . » 6:50  
za en mesec . . . . . » 2:20  
za Nemčijo celoletno » 29.—  
za ostalo inozemstvo » 35.—

## V upravnistvu: ==

za celo leto naprej . . . 22:40  
za pol leta . . . . . » 11:20  
za četrt . . . . . » 5:60  
za en mesec . . . . . » 1:90  
Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.  
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. ==

## Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.  
Sprejema naročnino, inserate in reklamacije.  
Upraviškega telefona štev. 188.

## Inserati: ==

Enostolpna petlitrsna (72 mm):  
za enkrat . . . . . po 15 v  
za dvakrat . . . . . » 13 »  
za trikrat . . . . . » 10 »  
za več kot trikrat . . . » 9 »

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

## Izhaja: ==

vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

## SLOVENEK

Današnja številka obsega 4 strani.

## Bienerthova vlada na obtožni klopi.

Dunaj, 12. maja.

## Bosenski odsek.

Vsa pozornost političnih krogov se obrača na bosenski odsek, v katerem je na zatožni klopi avstrijska vlada. Vsi časnikarji so zbrani pred dvorano ter kujejo gosodo vladi. Ne zagovarja jo nihče, pač pa jo izgovarjajo, češ, da ne more biti uspešna. Vlada nepopustljivo v tem vprašanju presega vse meje. Ako ministri vedoma kršijo zakon, potem jim ne pomaga noben izgovor. Naravnost smešna je tolažba, da bode tudi avstrijski deželni svet v družbi mažarskih oderudov. Saj ravno oderuštvo zasebnih spekulacij hočejo preprečiti jugoslovanski poslanci. Zemljiška odveza bosenskih tmetov sme biti le javna zadeva, pod nadzorstvom in poroštvom bodočega bosenskega sabora, avstrijske in ogrske vlade. Zemljiška odveza ne more biti stvar bosenske uprave same, kakor je spletka barona Buriana in mu je — horribile dictu — pritrjevala avstrijska vlada. Dr. Bilinski in baron Bienerth sta se šele zganila, ko ju je avstrijska zbornica pozvala na odgovor in odpor proti mažarski kliki.

## Izgovor barona Bienertha.

V današnji seji se je prvi oglašil min. predsednik baron Bienerth, rekoč: Vlada bila malomarna, ampak je vestno proučila vprašanje bosenske banke, preden je odločila. Stori la je to po soglasnem sklepu, zato je tudi solidarno odgovorila na svoj sklep. Toda meni se zdi, pravi minister, da nekateri gospodje kažejo preveč jeze proti vladi. Najostreje so napadali vlado govorniki, katere osebnost visoko cenišam, v tem slučaju pa smatram kot voitelje trozveze; ti so dr. Šusteršič, dr. Kramar in dr. Adler.

Vlada je storila svojo dolžnost, ker je opetovano opozorila barona Buriana, da njegovo stališče ni pravo. Ljudje božji, ali se avstrijska vlada sama ne obsoja s tem jalovim izgovorom. Zakala je, da jo je baron Burian postavil pred »fait accompli«, spravil torej v zati, iz katere se ni mogla ganiti. Ali avstrijska vlada res ne pozna zakonov? Ali ne pozna § 3. zakona iz leta 1880 o bosenski upravi? Ta paragraf jasno zahteva zakonito dovoljenje v obeh državah za tako finančno operacijo. Čudno, da vsega vedni dr. Sieghart ni izvolil tega zakona in vlade obvaroval nečuvence blamaže. Te vrele kaše se ogiblje vlada, in tudi tjeni zagovorniki love slepe miši, ko odajajo vse nevilhte le na Buriana. Kdor drži vrečo, je toliko kriv, kakor uzmovica.

Dalje baron Bienerth zvrča soodgovornost na avstrijske delegate in celo na avstrijski parlament, češ, da jim je bila stvar znana in bi jo bili morali preprečiti. Stvar pa je postala javna, ko je bil parlament v svečanu razgnan. Ko pa se je v hucu zopet zbral, je dr. Šusteršič takoj vložil nujni predlog, naj se pojasni postopek agrarne banke. Sicer pa je vlada v prvi vrsti poklicana, da varuje državne koristi. Pa tudi za to ima baron Bienerth pripravljen svoj izgovor. Pravi namreč, da je bil minister za notranje posle, torej ni mogel vedeti, kaj je šlo lani po delegatskem zasedanju nameraval baron Burian. Šele neki časnik ga je opozoril na Burianov načrt. In na to je avstrijska vlada, dne 23. grudnia opozorila barona Buriana, da ni on sam gospod v Bosni. Doro, zakaj pa se je avstrijska vlada tedaj ključevala le na paragraf 1. in 2. že večkrat navedenega zakona, zakaj ni čitala § 3?

Čudno se glasi tudi izgovor barona Bienertha, ko pravi: Zakaj pa niste dne 1. sušča zahtevali od vlade, da stori prijerne korake za splošno zemljiško odvezo v Bosni in Hercegovini? Za božjo voljo, ali naj poslanci mislijo za vlado? Ali ni že ob času berlinskega kongresa, prej pred 30 leti, govorilo o zemljiški

odvezi v zasedenih deželah? Vladati se pravi zreti v bodočnost. Toda v Avstriji žive vlade navadno le iz rok v usta, od danes do jutri in niti za pol leta ne vidijo čez prag. Vstajamo vedno prepozno, ko drugod kosci in žanjice že gredo z dela.

Ravnatoko prazna sta izgovora, da bode šele bodoči bosenski sabor govoril o zemljiški odvezi in da bode tudi avstrijski denarni zavod deležen dobička pri tem poslu. Da bode bosenski sabor imel važno besedo, je gotovo. Ako pa tudi Avstrija prevzame odgovornost in poroštvo za mogočo izgubo, more se to zgoditi le z izrednim dovoljenjem avstrijskega parlamenta. A ne samo to! Bosenski zavodi sploh ne morejo dobiti monopola za zemljiško odvezo. To je javno — pravno vprašanje, ki se mora rešiti z organizacijo bosenskega kmečkega prebivalstva. Bosenski kmet ne sme biti ovca, katero bi strigli Lanczy in drugi židje.

Končno hoče baron Bienerth ublažiti razburkane valove z zagotovitvijo, da bode v bodoče minister za vnanje posle pazljivo zasledoval bosensko upravo, da ne bode šla dalje po mažarskem tiru. To zagotovilo ni vredno piškavega oreha, saj leži pred nami razgrnjena tridesetletna bosenska uprava. Danes bosenski uradniki pravijo drug drugemu na uho, da je Bosna prodana Mažarom.

Danes je šel prvi za vlado v ogenj poslanec Bielo hlavek, ki je »in effigie« občeal barona Buriana. Predlagal je resolucijo: »Bosenski odsek izreka skupnemu finančnemu ministru baronu Burianu svojo najhujšo grajo zaradi njegovega nečuvencega, pristranskega postopanja, ki ustreza le mažarski zasebni speculaciji.« Dobro, a Bielo hlavek je previdno zamolčal skrivnice.

Poslanec Neme c je odgovarjal baronu Bienerthu, da agrarna banka dobi posebne privilegije in tudi pravico, dajati posojila v visokosti celotne vrednosti zemljišč, dočim morejo druge banke dajati posojila le do gotove meje.

## Jugoslovanska resolucija.

Poslanec Vuković je v imenu jugoslovanskih poslancev predlagal:

1. Zbornica graja ustanovitev bosenske banke, ker ta koncesija škodi koristim in ugledu skupne države, pravicam in koristim Avstrije in prebivalstva v Bosni in Hercegovini.

2. Zbornica izjavlja, da je poroštvo, od skupnega fin. ministrstva zagotovljeno agrarni banki, nič evo, ker tako poroštvo je v smislu zakona z dne 22. svečana 1880, št. 18, mogoče le na podlagi enakih zakonov v obeh državah. Vladi se torej naroča, da takoj formalno uniči obvezo porošstva.

3. Vladi se naroča, da ne pritrdi ustavnemu načrtu za Bosno in Hercegovino, dokler ni določeno, da je po uveljavljeni bosenski ustavi zemljiška odveza le javna zadeva, brez zasebnih podjetij in da v istem hipu prenehajo vse koncesije zasebnih podjetij brez vsake odškodnine.

Ob peti uri je bilo oglašanih še 19 govornikov. Skoraj gotovo se danes ne vrši glasovanje o raznih resolucijah. Vse pa je radovedno na izid glasovanja.

## Narodno - gospodarski odsek

je odobril literaturno pogodbo z Rumunijo.

## Štajerski deželnozborski boj.

Iz savinjske doline. Samostojno kandidatura dr. Antona Medveda, profesorja v Mariboru, smo sprejeli z velikim navdušenjem. Zadnje volitve iz splošne skupine na slovenskem Štajerju so pokazale, da nima narodna stranka med ljudstvom, prav nobenega vpliva. Dr. Korošec je zmagal z 90 odstotki oddanih glasov, Pišek s 6051 proti 1777 Brinarjevim glasom. To so številke, ki govorijo tako jasno, da ne more biti položaj nikomur prikrit. Kako bi torej trgi volili kandidata stranke, ki nima pri ljudstvu nobenega zupanja. Mi hočemo neodvisnega kandida-

ta in tak je dr. Anton Medved, naš odlični govornik in vrli slovenski domoljub. Delujmo za njegovo izvolitev siožno in z vsemi močmi!

Samostojna kandidatura dr. Medveda je zmešala »Narodni Dnevnik«. Boji se, da v volivni bitki v slovenski trški skupini omaga »železna« dr. Kukovčeva roka. Že ve zakaj. Slovenski zavedni spodnještajerski trški volivci že ne bodo volili moža, ki zahteva »več nemščine«, in ki hoče iz same požrtvovalnosti korakati v štajerskem deželnem zboru skupno s pomenceno štajersko socialno demokracijo. Vnarodnem oziru je socialna demokracija tako na Štajerskem kakor na Koroškem skrajno škodljiva, ker raznarodi svoje sodruge. Železna roka se boji dr. Medveda. Zato ga pa »Narodni Dnevnik« napada seveda tako, kakor je to običajno v salonih liberalne štajerske frakarije, ki je tako zagamana, da ji ga ni enakega na svetu. Dr. Medveda naziva »Nar. Dnevnik« — »šibo božjo«. Zelo duhovito, ko bi ne bilo surovo. S pametnimi razlogi si pristaši moža, ki hoče »več nemščine«, ne morejo več pomagati, zato psujejo.

Terglav in Benkovič — v vranskem okraju. Prihodnjo nedeljo, dne 16. maja zborujeta kandidata »K. Z.« Terglav in Benkovič po prvem opravilu v Sv. Juriju ob Taboru v cerkveni hiši, popoldne po večernicah na Polzeli pri Cimpermanu. Vse somišljenike prijazno vabimo, da se teh shodov v največjem številu udeležijo.

Kandidat Roškar ima v nedeljo dne 16. t. m. popoldne shod pri Sv. Jakobu v Slov. gor. pri g. Peklarju. Vse šentjakobske pristaše, kakor tudi iz vseh sosednjih župnij prijazno vabimo na shod!

Zemljič — pogorel. Slogaški Zemljič je imel zadnjo nedeljo v Zimici pri Sv. Barbari shod. Naznaniti ga nikjer ni upal, zato je bila tudi udeležba zelo slaba. Cela komedija je trajala 20 minut. Kandidata je spremljal znani advokat šentlenarski, Gorišek, ki je ves osupnil, ko je zvedel, da bodo tukaj vsi volili Roškarja in Ročiča. Tako je prav! Proč z uskoki!

Kukovec bi bil rad poslanec. Prišel je zadnjo nedeljo v Veržej, pa je videl, da ga ne maramo, in je žalosten odšel. Je še grozdje prekislo, ni res? Sicer je pa ves vaš trud brezuspešen. Mi že imamo kandidata in ta je dr. Anton Medved, profesor v Mariboru. Ta bo naš poslanec, Vi pa lahko greste nazaj v Trst.

Ptič se pozna po perju, žaba pa po kvakanju, slogaški kandidat Zemljič pa po prirejanju svojih shodov v nemških gostilnah. Do tega prepričanja smo prišli, ko smo zvedeli, da je zadnjo nedeljo pri Sv. Trojici zboroval Zemljič v nemškutarski gostilni Golobovi, ki ima le »Štajerca« in »Marburgerico« na razpolago. G. Vesnjak, tu bi ne bilo težko dokazati zveze med slogaši in štajercijanci, oziroma »Slogo« in »Štajercem«. Heil Semlitsch!

Velikodušnost. Hofrat Ploj je daroval ob priliki požara v Mihovcih, kjer je pogorelo polovico vasi tamošnjim pogorelcem 75 krajcarjev, nič več in nič manj. In to dr. Ploj, ki ma nad 20 tisoč kron letnih dohodkov. G. dr. Grossman, ki je v Ljutomeru na shodu razkladal velikodušnost dr. Ploja, je povedal, da je on (Ploj) dal za svoje volivce od prejetih dijet 300 kron in je teh 75 krajcarjev pozabil, kar mu mi popravimo. Samo vprašali bi, kdo je dobil tistih 300 K? Mogoče kak liberalen agitator? Potem je to volivcem res mnogo koristilo.

Ploj — pade. Ta klic gre od ust do ust ptujsko - ormoškega okraja. Nikjer ga več ne marajo, kjer je imel še kaj somišljenikov, jih je vse odbil s svojim nastopom. Volili bodo vsi Meška in Ozmeča. Tako krepko naprej! Proč z uskoki!

O Ploju se nam piše iz Ivanjkovcev: Ploj je imel zelo burne shode pri Veliki nedelji in Sv. Miklavžu; za danes zvečer je sklical shod pri nas, pa si ne upa govoriti vsem javno, shod bo tajen, samo najbolj zanesljivi liberalci smejo na shod! Tako daleč je prišel Ploj! Če si nič drugega ne upate več javno povedati, povejte javno, da odstopite od kandidature, saj sami vidite, da Vas nihče ne mara! Ali res hočete, da Vam to z listki dokažemo? Potem pa le! Ljudstvo! Proč s Plojem!

## Štrajk francoskih poštних in brzojavnih uslužbencev.

V Hippodromu je sklenilo 11. t. m. zvečer 10.000 poštних, brzojavnih in telefonskih uradnikov, da prično stavkati. Obenem se je izvedelo, da se pridružijo tudi železničarji stavki. Liga za človeške pravice je istočasno zborovala. Presence in Sembach sta napadala vlado. Zastopnik elektrikov je izjavil, da pomenja stavka poštних uslužbencev znamenje oprostitve vsega delavstva. Ko je izvedel državni podtajnik za shodov sklep, se je podal na pošto, kjer se je posvetoval z načelnikom, nato pa s Clemenceaum in z ministrom Bartoum. Vladni krogi trde, da po stavki poštna služba ne bo zdajno trpela. Ako prično stavkati elektriki, jih namesto došli trdnjavski topničarji. Policija in vojaštvo stražita vse pariške pošte. Ženijski polki so odposlali vse telegrafiste in elektrotehnike v Pariz. Stavka se že pozna. S pasivno rezistenco hočejo stavkujoče podpirati telegrafisti. Na shodu v Hippodromu je Bauron telefoniral v Lyon: »V Parizu se bo stavkalo,« takoj so mu odgovorili: »V Lyonu tudi.« Ravno tak odgovor je došel iz Lilla, Bordeauxa, Marseilla. Ukazano je, da namesto stavkujoče uslužbenca takoj vojaki. V Parizu stavka petina osebja, provinca se ni ali pa se je le slabo priklopila stavki. Normalno se vrši služba v Lyonu, Marseillu in Bordeauxu. Prihodnjo nedeljo sklepajo belgijski poštni uradniki, če se pridružijo stavki.

## Demonstracija stavkujočih v Parizu.

Pariz, 13. maja. V sredo ob 11. do popoldne so priredili stavkujoči demonstracijo pred pošto centralo. Psovali so Clemenceau in poštne tajnika, Municipálna garda je nastopila in aretirala mnogo oseb. Stavkujoči so nato korakali v izprehodu skozi mesto in klicali: »Živio stavka.« V zbornici ima Clemenceau zagotovljeno večino za svoj nastop.

## Vladne odredbe.

Pariz, 13. maja. V poštno elektrarno v Saint Denis je odposlanih 30 trdnjavskih topničarjev. Policijski predsednik je ukazal zastražiti vse pisarne in prekope, kjer so položeni elektriški kablji. Vse telegrafiste in elektrotehnike sta odposlala v Pariz 1. in 3. ženijski polk. V elektrarni nastanijo 500 mož.

## Angleški tovariši podpirajo stavkujoče.

Pariz, 13. maja. Listi poročajo, da angleški tovariši stavkujočih niso hoteli sprejeti pariške pošte. Angleški brzojavni uradniki hočejo podpirati Francoze s pasivno rezistenco.

Pariz, 13. maja. Predsednik angleške poštne-brzojavne asociacije protestira, da bi angleški poštni uslužbenci moralno ali denarno podpirali stavkujoče francoske poštne in brzojavne uradnike. Predsednik naglašja, da ne odobrava nastopa francoske vlade, še manj pa nastopa francoskih poštних uradnikov.

## Protisrbski proces v Zagrebu.

Zagreb, 12. maja.

Priča Hirschl, jud, izpove, da je pop Ercegovac učil ljudstvo na Glini, da ne kupuje od židov in Hrvatov, šokcev. Dalje pravi, da so se vršili tajni sestanki. Druge reči glede kralja Petra itd. je čul od drugih. Obtoženci izjavljajo, da govori Hirschl tako le zaradi konkurence. Priča Rozuma, posestnik, ne ve nič kakor to, da so Srbi začeli zivahno propagando. Bukova c, črevljar, pravi, da je S. Pribičević narodu govoril o Veliki Srbiji. Pop je dejal: »Tvrdo Srbine, tvoje se želje nisu ostvarile, ali če se, ako Bog da, doskora ostvariti.« O kralju Petru pravi, da je kot pretendent iz Gline v praznem sodu pobegnil v Sisek. Gajić je prodajal slike Petra in medaljone z njegovo podobo. Lamza, kr. finančni komisar, izpoveduje, da je bila sloga, dokler niso začeli obtoženci velesrbsko propagando. Ristović je pel pesem »Oro klikče« z refrenom: Mi smo s tobom, Petre Karagjorgieviću! Ristović pravi, da ne ve, kaj

je pel, ker je bil pijan. Jesi ha, gostilničar, izpove nekaj o sestankih. Pavlov, vič, nadučitelj, pravi, da so Srbi od leta 1906 počenši, razvijali velik teror. Kar se tiče srbstva, ve le za neko pesem »Bosanci in Srbijanci«, v kateri se veliča Peter; ta pesem je bila vzrok, da se je učiteljska skupščina v Vlakoviću razcepila. Brivec Ostarčević izpoveduje, da Srbi prete pričam v veleizdajniškem procesu. Tumpić, trgovski pomočnik, je čul Srbe v kavarni »Balkan« govoriti: »Hrvati so naši sovražniki.«

#### ČESKE RAZPRAVE V HEBU.

Hebski Nemci se pripravljajo na demonstracijo, ker bo okrogno sodišče češko razpravljalo glede na demonstracije pri »Besedi« v Karlovih Varih.

#### Justh ne razume bančnega vprašanja.

»Budapesti Hirlap« trdi, da je rekel cesar nekemu državniku: »Justh mi je predaval o bančnem vprašanju, a mož ne razume stvari!« Navedeno poročilo bo demantirano. Odločitev glede na ogrsko krizo še ni padla. Cesar si prdrži odločitev za poznejšo dobo. Aehrenthal se je odpeljal iz Budimpešte nazaj na Dunaj.

#### BURIANOV NASLEDNIK.

»Vaterland« omenja, da postane namesto barona Buriana skupni finančni minister grof Ivan Zichy, vodja krščansko-socialnega gibanja na Ogrskem in zapnik prestolonaslednikov.

#### TURCIJA.

#### Kazensko postopanje proti Abdul Hamidu.

Mladoturki kot pravi učenci svojih francoskih, mehiških in ruskih svobodomiselnih očetov hlepe po vladarski krvi. Sicer carigradski diplomati najodločnejše trde, da Abdul Hamid ni povzročil vojaške revolte, a člani vojnega sodišča sodijo, da je kriv. Neki član vojnega sodišča je izjavil, da ima sodišče v rokah dokaze, da je hotel vprizoriti prejšnji sultan klanje v Carigradu. Abdul Hamida najbrže postavijo pred vojno sodišče.

#### Smrtne obsodbe.

V stambulskem predmestju Kumpaku pri postaji orientalske železnice so obesili osem oseb. Skupno so obesili 24 oseb.

#### Prestolonasledstvo v Srbiji.

»Večerna Novosti« poroča, da sta kralj in prestolonaslednik Aleksander prepričana, da so po Jurjevi odpovedi trpele koristi Srbije. Po ustavni izpremambi se dela na to, da postane srbski prestolonaslednik zopet Jurij.

#### Bivši mostarski mufti aretiran.

Mostar, 13. maja. Iz Carigrada poročajo, da so mladoturki bivšega mostarskega muftija — verski dostojanstvenik, približno istega reda, kakor pri nas škof — Džabić efendijo aretirali in poslali v pregnanstvo v Malo Azijo. Džabić efendi je navdušen pristaš Abdul Hamida ter je svoj čas pri bosenskih izseljencih v Carigradu in med bosenskim muslimi pridno agitiral proti mladoturkom. Tudi v vprašanju bosenske muslimske samouprave je ba je igral dvoumno vlogo.

#### NEMŠKI CESAR VILJEM V AVSTRIJI.

Sedanji sprejem nemškega cesarja na avstrijskih tleh je jako slovesen. Viljemu se je peljalo nasproti vse avstrijsko vojno brodovje, da ga spremlja v Pulj. Nemškega cesarja pozdravijo strelj baterije Gizele in Marije Luize, ko se pripelje v Pulj. Cesar Viljem se izkrca v Pulju na Elizabetnem molu. Na Viljemovo ladjo se podajo poveljnik mornarice grof Montecuccoli, namestnik princ Hohenlohe, fcm. Potiorek in podadmiral Ripperz. Zvečer cesar zapusti Pulj in se odpelje s svojim dvornim vlakom na Dunaj. Na Dunaju delajo velikanske priprave za Viljemov sprejem. Ceste, po katerih se pelje cesar, so okrašene z avstrijskimi in nemškimi zastavami. Vojaki dunajske posadke bodo tvorili špalir od južnega kolodvora do dvora.

#### VSTAJA DELAVCEV V PANAMSKEM PREKOPU.

Med delavstvom Panamskega prekopa je izbruhnila vstaja. Stavka 3000 delavcev črncev. Pritožujejo se zaradi slabega ravnanja in slabe oskrbe. Nastal je spopad. Dva Američana sta usmrčena, več sto oseb je ranjenih. Zapri so mnogo oseb. Boje se, da se stavka še razširi.

#### STRAH PRED NEMCI NA ANGLEŠKEM.

V Londonu se govori, da sta nedavno pila dva transportna parnika iz Hamburga do izliva reke Humber. Na parnikih je bilo polno vojakov.

Angl. admiraliteta namerava ustanoviti ob vzhodnem obrežju rezervo 100 ladij, ki bodo ob slučaju vojske lovile podmorske mine.

#### Spominjajte se z darovi „Rokodelskega Doma“ v Ljubljani!

## Dnevne novice.

+ **Sv. oče katoliškemu dijaštvu.** Pa-pež Pij X. je sprejel udeležence katoliškega dijaškega kongresa, ki te dni zboruje v Rimu, v svečani avdienci in je odgovoril na udanostno izjavo, ki jo je bil prebral dr. Carletti, v daljšem govoru, ki je v njem zlasti poudarjal vzajemnost znanosti in vere. Veda in vera, je dejal sv. oče, sta peroti, ki se z njima duh dvigne kvišku do spoznanja resnice. Ni res, da bi cerkev ovirala napredek znanosti, marveč je imela učenjake vedno visoko v častih. Seveda, tisti takozvani katoličani, ki pod pretezo zgodovinsko-modroslovne kritike prepajajo vse z duhom zanikanja in menijo, da s tem pospešujejo prosveto, ki bi odgovarjala modernim razmeram, so na krivi poti. Lasti si pravico napadati avtoriteto, a se pri tem opirajo le na lastno sodbo, ali pa na sodbo ljudi, ki niso merodajni. Naj jih svet smatra za odlične može; v resnici iščejo le svojo slavo. — Govor je trajal približno pol ure in je napravljal dijakom globok vtis.

+ **Zmaga S. L. S.** V Gabrovici na Krasu so bile 10. t. m. občinske volitve. Radi mogočih burnih prizorov je dospel c. kr. okrajni komisar na volišče. Zmagala je S. L. S. 11 novih starešin pripada S. L. S., eden sam k liberalni. Slava! Liberalci podajo utok; a ne bo jim veliko pomagal. Sam c. kr. okrajni komisar je rekel, da je videl malo tako pravičnih volitev. Dne 16. t. m. vzame slovo prejšnje liberalno starešinstvo.

+ **Postajališče »Zazid«**, med postajama Podgorje in Rakitovič proge Divača-Pulj, v občini Dekani v Istri, otvorijo dne 15. t. m. Postajališče se nahaja pri kilometru 25<sup>1/2</sup> in je namenjeno za osebni in prtljažni promet.

+ **Kaj vse ljubljanskega Sokola skrbi.** Včeraj se pritožuje Sokol v »Narodu«, da je na impozantnem mladeniškem shodu na Šmarni gori preteklo nedejlo Hrvat gospod Donadini Orle pozdravil v imenu hrvaškega Sokola. Patetično zahteva zaradi tega pojasnila od hrvaške sokolske zveze, pravi pa, da g. Donadini samonasebi ne more veliko pomeniti, kajti Sokol, ki Orle pozdravlja, je čuden tič. — Nervoznemu »Narodovemu« Sokolu nato odgovorjamo: Gospod Donadini je tako malopomemben, da je — načelnik dalmatinskega Sokola. Orlov na Šmarni gori ni pozdravil v imenu hrvaškega Sokola, kakor se je pomotoma poročalo, ampak kot Sokol iz Dalmacije. Ker pa v pravih hrvaškega Sokola nikjer ne stoji, da načelnik ne bi kot oseba smel Orlov pozdravljati, je razburjenje ljubljanskega Sokola čisto neumljivo. Kakor sme pozdravljati francoske frimasonske gimnaste in klofašče češke Sokole, tako sme krščansko telovadsko organizacijo bodisi v Milanu ali pa na Šmarni gori. Gospod Murnik — potolažite se!

+ **O intelektualni in moralni anarhiji** med srednješkolskim dijaštvom piše zadnja »Omladina« sledeče: »Današnje dijaštvo koraka precej hitro nizdol... Vesel preobrat zadnjih let v dijaškem življenju je vzbujal najlepše nade, a ni še dozorelo dosti sadu, že grozi pojavljajoča se reakcija uničiti vse dobre kali... Med dijaki, posebno med višješolci večjih mest, opazujemo namreč splošen propad idealizma in vedno močnejšo vladajočo pesimizma ali bolj nihilizma... Posledice se kažejo že na vseh straneh. Naši profesorji menda že dolgo niso opazili v šoli take lenobe in letargije, kakor ravno letos... A tudi zunaj šole se pojavlja malomarnost in brezbrižnost. Zadnja leta sem je veselo rastlo število telovadcev, zdaj zopet rapidno pada. Dijaki so vedno manj v telovadnici, a vedno več v gostilni in kavarni, in že itak mala peščica dijakov-abstinentov se manjša še od dne do dne. Sploh pojem med dijaki zanimanje za vse, kar ne služi neposredno njim samim, in če se že zanimajo za ta ali oni dogodek v javnosti, store to večinoma le, kar jih zabava. Tako je zdaj s srbsko zadevo, ki je spravila marsikoga v resnično jezo, ker se ni razpletla v — vojno. Največ veselja je seveda takole ob kakih volitvah ali podobnem, ko si je naše časopisje prav pošteno v lasih in se vlačijo v javnost vse resnične in neresnične stvari raznih znanih oseb. Zato se politični listi še precej čitajo, veliko bolj od leposlovnih in znanstvenih, ki izgubljajo med dijaki vedno več čitatelej in naročnikov... Vedno več jih jemlje za geslo znani Nietzschejev: »Nichts ist wahr, alles ist erlaubt...« Vedno več je takih, ki so izgubljeni za vsako resno delo.« — Lepo slikajo »Omladinaši« same sebe! Če bi spoznali, da so sami vsega krivi, ker verujejo nerazsodnim člankarjem v »Omladini« in »Svobodni Misli«, bi bilo to premišljevanje veliko več vredno. Brez vsake vere, brez vsakih vzorov — kako naj bo potem naša mladež drugačna?

+ **II. slovenski protialkoholni kongres** bo v nedeljo, 6. junija (prvo nedeljo po binkošti), v Ljubljani v »Unionu«. Tam bo celodnevno zborovanje. Zagotovljeni so že govorniki-strokovnjaki. Zve-

čer bo protialkoholni zabavni večer istotam. — Somišljenike in prijatelje prepo-trebnege gibanja opozarjamo na važni shod, da se ga i sami udeležijo i delajo v svojih krogih za obilno udeležbo.

+ **Obisk dunajskega občinskega sveta,** ki se te dni pripelje v Zagreb, silno razburja živce vsemu, kar mažarsko in koalicijsko leze in gre. Pa tudi baron Rauch se ešofira in naroča v »Agramerici« ter v ošeski »Dravi« članke proti »avstrofilstvu«. Slednji list, ki ima Juda za urednika, se celo drzne pisati, da je za Hrvaško samo v Budimpešti rešitev! — Kakšna rešitev? Sledeče so dobrote, ki jih imajo Hrvati, odkar so z Ogrsko sklenili nagodbo: ban, ki je eksponent Mažarske — odcepljenje Reke in Medjumurja — svetohieronimska afera — železnika mažarska pragmatika — pomažarjevanje Slavonije — pomažarjevanje skupnih uradov — gospodarska mizerija. — Kako je že rekel g. Rakosey leta 1906 poslancu Harambašiću? »Vse, vse vam damo mi Mažari, karkoli želite, samo da ne zapustite okvira ogrske države in ne težite k Avstriji. Brez vas nismo nič — druga Srbija, ki jo Avstrija lahko zadavi, kadar hoče.« — Žalibog pa je še precej Hrvatov, ki se te svoje moči ne zavedajo in se mečejo Mažarom pod noge. Ti elementi hočejo menda ob prihodu dr. Luegerja demonstrirati. Dokazali s tem ne bodo nič drugega, kakor da so kaj malo politično zreli in še zdaj ne umevajo odločilne vloge, ki bi jo Hrvaška lahko v monarhiji igrala, če bi je znala. Tako pa je Hrvaška danes mancipium in ne regnum!

— **»Orel« v Dolnem Logatcu** je preložil svojo veselico, ki se vsled silno slabega vremena ni mogla vršiti dne 2. majnika, kakor je bila napovedana, na nedeljo, 16. t. m. Veselica se vrši v zunanjih prostorih g. Iv. Pogačnika na Brodu. Začetek ob 4. uri popoldne. Na vspeh je: 1. Javna telovadba: a) Rajalni nastop, b) proste vaje, c) orodna telovadba, č) nastop sosednih bratskih odsekov na orodju, d) rajalni odhod. 2. Šaljiva pošta. 3. Srečkanje. 4. Prosta zabava s tamburanjem in petjem. — Vstopnina prostovoljna. V slučaju neugodnega vremena se veselica preloži na prihodnjo nedeljo. — Vsem bratskim odsekom in prijateljem našega gibanja krepek: Na zdar! Na obilno svídenje!

— **Obolel** je gospod nadučitelj Anton Sonc v Železnikih. Dobil je trimesečni dopust. Izvrstnemu pedagogu želimo skorajšnjega zdravlja!

— **Umrli** je v Fužinah obče spoštovani kralj, okrogni zdravnik v pokoju Josip Konič.

— **Angleški izletniki v Postojni.** V ponedeljek je prispelo za jacht »Vectis« na Reko 136 angleških izletnikov. Ogledali so si tudi Postojnsko jamo. Z Reke se odpeljejo v Benetke.

— **Obrtno - nadaljevalna šola v Novem mestu.** V šolski odbor te obrtno - nadaljevalne šole so za dobo 1908 do 1910, voljeni sledeči gospodje: Josip Ogorevc, trgovec in župan v Novem mestu, kot predsednik; Adolf Pavser, zasebnik v Novem mestu, kot podpredsednik in zajedno zastopnik trg. in obrt. zbornice; Fran Brežnik, c. kr. gimnazijski ravnatelj, kot zastopnik mestne občine novomeške; Iv. Krajec, zasebnik, kot zastopnik deželnega odbora kranjskega; Matko Malovič, mizar, kot zastopnik obrtnikov; dr. Anton Pilhofer, c. kr. deželni in tajnik, kot zastopnik naučne uprave.

— **Ustanove.** Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani, je za leto 1909 in 1910, oddati več državnih ustanov v mesečnih zneskih po 20 do 40 K. Prošnje je vložiti do 15. junija t. l. na ravnateljstvo. Prednost imajo oni prosilci, ki se izkažejo z učenim spričevalom svoje obrti. Več pove razglas ravnateljstva c. kr. umetno - obrtne strokovne šole v Ljubljani, z dne 5. maja t. l., št. 204. — Z II. semestrom šolskega leta 1908/09 se podeli II. mesto za učenje na c. kr. tehnologičnem muzeju na Dunaju določena ustanova Janeza Mlakarja v letnem znesku 464 K. Pravico do te ustanove imajo pripravljajoči se, ali pa že samostojni ljubljanski obrtniki, ki so rojeni Kranjci in nemškega jezika toliko zmožni, da morejo slediti pouku. Prošnje je vložiti do 5. junija 1909, pri predstojecem šolskem oblastvu, oziroma pri mestnem magistratu v Ljubljani. Natančnejši pogoji so razvidni v razglasu c. kr. dež. vlade za Kranjsko, z dne 30. aprila t. l., št. 10.221.

— **Enoletni prostovoljec samomorijec.** V gozdu Kozjaku pri Karlovcu se je iz službene puške ustrelil enoletni prostovoljec domobranskega pešpolka št. 28, Hilarij Šuvič. Našel ga je drugi dan neki pastir. Nesrečnega so pokopali z vojaškimi častmi. Vzrok samomora ni znan.

— **Izpit zidarsko-stavbno tehniškega mojstra** je napravil pri deželni vladí gosp. Alojzij Breclj iz Zapuž pri Ajdovščini. Absolviral je z dobrim uspehom tečaje za stavbne obrtnike na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani.

— **Močan udarec.** V Bercetovi gostin v Dravljah je dne 8. majnika t. l. zvečer popivalo več domačih kmečkih fantov med njimi tudi 20-letni Anton Grum. Janez Zdešar, posestniška sinova iz Dovelj. Ob eni uri zjutraj so se napotili prdomu in se razdelili v dve nasprotni gruči. Nastalo je izzivanje in na nek križpotu pretep. Stirje fantje so strel Zdešarja je pa Anton Grum z neko veliko lopato s tako močjo udaril po glavi, da je zlomil držaj in se je ta s krvjo oblit nezavesten zgrudil na tla. Zdešarja prepeljali v bolnišnico. Gruma po so oroniki odtirali v zapor.

— **Imenovanja v Trstu.** Pri sinoč tajni seji mestnega sveta je bil imenovan primarijem v mestni bolnišnici dr. Sturli, vitez Fran Josipovega reda, in zadnjega časa asistent telesnega zdravnika cesarjevega. — V isti seji so bili lastno prošnjo stalno umirovljeni: učitelj mestne ljudske šole v Rojanu Ivan Vavetta, voditelj mestne ljudske šole na Prseku Josip Koren in voditeljica mestne otroškega vrtca v Rojanu vdova Petrič.

— **Odlikovanje.** Višji stavbeni svetnik pri pošttem in brzojavnem ravnateljstvu v Trstu, Jaroslav Peschke, je povdom svojega umirovljenja dobil naslov dvornega svetnika.

— **Nesreča ali zlobnost.** Dne 10. t. okolu 7. ure zvečer je stalo več delavcev za tovarno za steklo v Toplicah pri Zgorju, med njimi 32 let stari Herman Lnegger iz Ivnika na Štajerskem in Jož Schaffner iz Toplice. Kratkčas in so se tem, da so na neko v obližju stoječe drvo metali kamenčke. V trenutku, ko Schaffner pobral kamca in se naglo dvignil od tel, dregnil ga je Lanegger z nožem v levo stran hrbta, mu prerezal pljuča ga smrtnonevarno ranil. Storilec priznava dejanje in pravi, da je bil vinjen in se za Schaffnerjevimi hrbtom z nožem igral, nakar se ta pokonci sklonil ter se sam nasadi na nož. Preiskava bo dognala, če bila tu nesreča ali zlobnost.

— **Okrajna učiteljska konferenca** Radovljiški okraj ima konferenco dne 7. julija t. l. na Bledu.

— **Čebelni roji.** Dne 12. t. m. sta zletela dva prva roja čebelarju Miha Ježe na Poljanah pri St. Vidu nad Ljubljano. Tudi v Ljubljani je dobil ta dan nepričakovano 2 kg 30 dg težkega prvca mete našega lista Hinko Zirkelbach in sicer kljub dolgi zimi, mrzlemu in deževnem majniku 13 dni preje nego lani pri najljepši pomladi. Tudi medene so letos čebelar okrog Ljubljane.

— **Izobraževalno društvo v Reki** priredi v nedeljo, dne 16. t. m., ob 3. uri popoldne igro »Za letovišče«, pri kateri tudi poje moški zbor I. »O mraku« in »Pogled v nedolžno oko«. Uljudno vabi odbor.

— **Velik hotel na Planini nad Jesenami** trdi, da bo zidal gospod Jožef Koman iz Slatine pri Begunjah, penzionirani postajenačelnik, sedaj stanujoč v svoji vili na Planini. Les za to ima že pripravljene suh in obrezan v Črnem vrhu nad Planino. Kapitala ima sam dovolj, le nekaj mulega mu še manjka. Če kdo hoče z njim stopiti v kompanijo, se sprejme, pa za to ni potrebno. Bog daj, da bi z zidanjem kmalu začel! Mi Jeseničani iz srca privoščimo Rotvarjem nekaj zaslužka pri vnovi, saj ga sedaj tako ni nič, ko ruda v ne gre in morajo imeti zato svoje volje v hlevu. Da bi bilo le kaj kruha iz moke!

— **Razprava proti Mazzinijancem** so v Pulju nabijali veleizdajske lepake. Ne bo vršila na pristojnem okrognem sodišču v Rovinju, ampak vsled predloga generalnega prokuratorja, ki ga je na višje sodišče sprejelo, je delegirano za pravdo deželno sodišče v Celovcu. Obravnava bo v kratkem.

— **V tujini umorjen.** V S. Lorain Ameriki so neki neznani ljudje na cestah zaklali 19 let starega Slovenca Antona Udovča iz Rakeka na Notranjskem.

— **Hudomušni Slovenec.** Iz Clevelanda poročajo: Zanimiva zgodba se na pripoveduje, kako je moral neki gost v velikem mestnem hotelu ostati skoro dan zaprt v svoji sobi in se premetavati v postelji, čakajoč na svoje — hlače. Hlače niso prišle, dasiravno je poslal obupno prošnjo na krojača. Zvečer šele je zapustil posteljo. Toda on ni bil edina oseba, ki je klet svojo nesrečno zvezdo in Cleveland. Več drugih gostov po hotelih moralo čakati na hlače. Vzrok vsem te sitnostim je bil — Slovenec John Strumbelj, ki je tožil The Pantorum, kjer se kajko hlače za hotelske goste, za zaostalo plačo 48 dolarjev. Konstabel Chris Mahon je »konfisciral« vse hlače in suknje, ki so se nahajale onnoč v krojačnici. Poslovodja je moral dati bond, in zdeva se je končala drugi dan.

— **Kako je turški konzul v Trstu** vtil, da je odstavljen stari sultan. Turški konzul v Trstu je padeč Abd ul Hamid javil s suhoparnim »Poslanim« v list »Piccolo«.

— **Čehi za »Aljažev dom«.** Občinski svet v Pragi je daroval za »Aljažev dom«.

100 kron. Prispevale bodo tudi druge češke občine.

— **Pobegnil** je dne 6. t. m. 17letni Fr. Klampfer svojemu mojstru Francetu Burgerju, mizarju v Spod. Šiški. Kdor ve kaj o njem, naj to naznani c. kr. okrajni sodniji v Ljubljani.

— **Cin blaznega.** Minoli ponedeljek je v Zadru nenadoma zblaznel pilot Pičinič, ki je o prostem času tudi pomagal v lihi kapitana Nisitea. Kakor ponavadi je prišel zjutraj na delo, a naenkrat zblaznel, potegnil revolver in pomeril na ženo kapitanovo. Zadel jo je v prsi in bo težko ostala pri življenju. Le s težavo so zbežnega Pičiniča ukrotili in odpeljali v bolnišnico.

— **Umrli** je v Trstu bivši komercialni ravnatelj avstrijskega »Lloyda«, Rudolf Fritsch, star 57 let.

— **Od milijonarja do berača.** Nekdani kralj ledenega trusta, Karol Mosse, ki je še pred nekolikimi leti imel 100 milijonov kron premoženja, oglašil se je te dni pri ameriškem sodišču in javil, da nima več niti dolarja premoženja. Vse je izgubil v nesrečnih spekulacijah.

## Štajerske novice.

— **Š Prosimo** jutri takoj po volitvi iz vsakega spodnještajerskega mesta in trga brzojavnega poročila o razmerju glasov.

— **Iz Šoštanj** prinaša graška »Tagespošta« na novo vest o otvoritvi konkurza nad premoženjem hotelirja Raisterja in našteva pri tej priliki slovenske dolgov podvojeno in potrojeno. List je prinesel že vest o otvoritvi konkurza še predno je o tem bil obveščen konkurzni komisar, torej morajo biti med graškim uredništvom in okrožnim sodiščem neke tajne a dobre zveze, katere razkriti bi vsekako priporočali. Običajno je sicer, da se navede tudi vrednost premoženja v konkurzu se nahajajočega dolžnika, to se pa »Tagespošti« ni zdelo potrebno, ker hoče svojim bralcem natveziti, da je ves dolg kratkoma nepokrit, kar pa resnici nikakor ne odgovarja: Raisterjeve nepremičnine reprezentujejo tako visoko vrednost, da bo njemu po prisilni likvidaciji ostalo še nekaj premoženja. Vzrok za otvoritev konkurza ni faktična insolvenca, ampak hudobnost nekaterih malih upnikov, zastopanih po gotovih celjskih odvetnikih, kojim je morda senzacija ljubša, nego interesi njihovih klientov. Šoštanj-ska pos., ki še dolgo ne bo ležala v zadnjih dilljeh, kakor to prorokuje tetka iz Gradea, pri Raisterju sploh ne more priti v škodo, ker ima le malo terjatev in tisto sigurno uknjiženo, ne samo pri Raisterjevih, ampak tudi pri drugih zemljiščih. Kar še ve omenjeni list povedati o drugih Slovincih, bi nam le dokazalo, da korespondent ne zna prav šteti in nima pravega poima o zemljeknjižnih podatkih, saj videti je, da nekatere številke v svoji hudobnosti kar po večkrat šteje. Skrb za izterjavanje naj pa le naši nemčurčki pustijo drugim, k njim prišli gotovo ne bomo za pomoč, saj je tudi ne bi mogli najti, ker itak slabo piskajo.

— **Š Slovensko kat. akad. tehn. društvo »Zarja«** ima prvi redni občni zbor v letnem tečaju 1909. v petek dne 14. t. m. ob 8. uri zvečer pri »Zeleni Štajerski« s sledečim vspešnim: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo odbora. 3. Poročilo preglednikov. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti.

— **Š Podčastnik pobegnil.** Podčastnik 87. pešpolka v Celju Avgust Kellerer je pomeveril erarični denar in pobegnil. Te dni so begunca prišli v Mariboru.

— **Š Vreme.** Po Slovenskih goricah je bila 7. in 8. t. m. precej huda slana. Fižol, grah in vse kar je že vzkliko rane setve, je pokončano. Gorice so ponekod precej trpele. Nekaterim posestnikom je do polovice pobralo. Vreme je še vedno mrzlo in močno vetrovno.

— **Š Utonil je pri ribarjenju** pri Laškem trgu umirovljeni davčni sluga Ludovik Dovečar.

## Ljubljanske novice.

— **Ij Nemški cesar** se pelje danes zvečer mimo Ljubljane. Na južni kolodvor pripelje dvorni vlak nemškega cesarja ob 10. uri 10 minut. Dvorni vlak bo na tukajšnjem kolodvoru stal pet minut. Nemški cesar se odpelje dalje ob 10. uri 15 m. Kolodvor bo strogo zastražen. Vstopnice na peron se dobe le na policiji. Železniško progo straži že cel dan orožništvo, ki je bilo poklicano z dežele. Na Dunaj se pripelje nemški cesar jutri ob 10. uri dopoldne.

— **Ij Srednješolci in fesi.** Že nekaj časa hodijo mnogi srednješolci po Ljubljani v — rdečih fesih. Pravijo, da nekaterim profesorjem ti »mladoturki« niso nič kaj všeč in da nameravajo nedolžne fese prepovedati, ker so mnjenja, da bi bil celo srbski kalpak lepši kot ta turški kizmet na glavi... Ti fesi nekaterim profesorjem napravljajo tolike skrbi, kakor svoj čas pokojnemu ravnatelju učiteljskega nekaj sličnega. Hrovat je nekega lepega dne zapa-

zil, da so učiteljski prišli v šolo s palicami, kakršne nosijo na sprehodih najelegantnejše gospodje. Razburjen je ravnatelj prepovedal palice. Drugi dan so podjetni učiteljski prišli v šolo s — solinčniki. Ravnatelj je gledal, pokašljeval, sklical konferenco, a solinčnikov ni mogel prepovedati. »Zmagovalci« — učiteljski — ki so bili nekaj časa na svoje solinčnike jako ponosni, a ker so jih profesorji pustili v miru so to »lepo nošo« sami opustili. Kaj takega bi bilo tudi z nerodnimi fesi, ki povzročajo mladim inteligentom še ne-prilike pri odkrivanju ter se sedaj resno pečajo z mislijo, da bi gg. staroturškim profesorjem samo salutirali.

— **Ij Osebnosti.** Prestavljen je konceptni praktikant deželne vlade Ludovik Pinkawa od deželne vlade k tukajšnjemu okrajnemu glavarstvu, deželnovladni konceptni praktikant Viljem Pfeifer iz Krškega pa k deželni vladi v Ljubljano.

— **Ij Skupna skušnjava ženskega in moškega zbora »Ljubljane«** bo jutri zvečer ob 8. uri v dvorani »Slovenske krščansko-socialne zveze« (»Union«, Franciš-kanske ulice, prtiličje na levo).

— **Ij Promenadni koncert** priredi »Slovenska Filharmonija« ob ugodnem vremenu jutri v petek od 6. do 7. ure zvečer pred kavarno »Evropa«. Spored: 1. Frisek: »Klub črnoglavih«, koračnica; 2. Auber: uvertura k operi »Fra Diavolo«; 3. Fall: »Dolarprincesinja«, valček; 4. Gervais: »Lepa naša domovina«, potpuri; 5. Rubinstein: »Balada Asre; 6. Mascagni: Predigra in Siciliana iz opere »Cavaleria rusticana«.

— **Ij Ljubljance, duhovnik v Ameriki.** Svoječasno smo poročali v našem listu, da je naš rojak Rev. Leo Blaznik dobil lepo slovaško faro St. Mary v lepem mestecu Haverstraw na višinah ob Hudson Riverju v državi New York. Kakor povzamemo sedaj iz angleškega časopisja, je naš rojak v imenovanem mestu splošno priljubljen in sicer ne le med svojimi župljani, temveč tudi med tamošnjimi domačini, to tembolj, ker je tudi član velike organizacije Knights of Columbus, h katereji spadajo tudi najboljši meščani imenovanega mesta. Nedavno je meščanstvo v Haverstraw priredilo našemu rojaku v tamošnjem opernem gledališču lep sprejem in irsko igro »Arrah-na-Pogue«, kateri so prisostvovali vsi njegovi prijatelji.

— **Ij Ponesrečil.** Pri zgradbi predora na Martinovi cesti se je ponesrečil 18 let stari Jožef Močilnikar iz Sneiderjev. Padel je tri metre globoko in se na glavi tako poškodoval, da so ga morali prenesti v deželno bolnišnico.

— **Ij Poškodovala** je cirkularna žaga Ivana Muhiča v Jelendolu pri Kočevju. Odrezala mu je štiri prste. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

— **Ij Sprla sta se** v Novem Vodmatu Jožef Ložar in njegov tast. Tast je s kozarcem ranih Ložarja na vratu.

— **Ij Hud slikar.** Predvčerajšnjim je nek slikarski pomočnik na Rinski cesti brez vsakega vzroka napadel 53letnega črevljarja Antona Jerino, ga vrgel na tla, potem mu pa vzel palico in ga začel z njo klestiti. Ko je to videl nek hlapec, je prišel Jerini na pomoč, a ga je slikar tako telebnil v stran, da je padel v neko okno in ubil šipo. Zadeva pride pred sodišče.

— **Ij Nepreviden voznik.** Sinoči je v Wolfvovih ulicah nek voznik tako naglo in neprevidno vozil, da je z vozom podrl na tla delavca Fr. Lubeja, kateri se je pri padcu na rokah in nogah znatno poškodoval.

— **Ij Umrli** je Jožefa Merlak, pomožnega uradnika žena, stara 51 let.

— **Ij Za Aljažev dom** darovala sta po 50 K gg. Jos. Poklukar in Gabriel Piccolli. Ga. Jelica Korenčanova nabrala je 765 K. Najprisrčnejša zahvala! Živeli!

— **Ij V silni bedi** je v Šiški rodbina nekega knjigovodje, ki je sedaj brez službe. Mož je prodal vse, kar je bilo mogoče, da v tej stiski prehrani svojo rodbino, sedaj pa nima nobenega predmeta več, da bi dal rodbini kruha. Kdor tu pomaga, bo storil dobro delo. Darove sprejema naše upravništvo.

## Koroške novice.

— **k Zadrudni tečaj** napravi v Celovcu S. K. S. Z. za Koroško. Trajal bo dva dni, in sicer v ponedeljek 17. in torek 18. majnika. Poročevalca pošlje ljubljanska »Zadrudna zveza«. — Sposobni fantje na Koroškem naj blagovolijo takoj naznaniti svojo udeležbo koroški »Zvezi« v Celovcu. Stanovanja preskrbimo udeležnikom brezplačno, hrana pa bo poceni dobili. Želimo k važni prireditvi obile udeležbe. Če se ne javi vsaj 20 fantov, tedaj tečaj izostane, kar se bo izvedelo na občnem zboru S. K. S. Z. za Koroško v Celovcu v nedeljo, dne 16. t. m. v »Rokodelskem domu«. Prisrčno vabljeni! Koroška mladina, na dan!

— **k Sodniki, pozor!** Razpisano je mesto c. kr. sodnika za okrajno sodišče v Dobrlivasi na Koroškem. Bati se je, da to mesto zasede zopet kak krovec, ki bo za silo lomil slovenščino, kar je ta sodni

okraš skoraj izključno slovenski. Nujno bi bilo želeži, da bi se prav mnogo slovenskih kompetentov oglasilo. Prošnje je vložiti do 19. majnika.

## Izpred sodišča.

— **Nasilen prisiljenec.** Henrik Auinger, 28 let star, iz Grünau na Gor. Avstrijskem doma, sedaj prisiljenec, ima 12 predkazni, in sicer dve zaradi žaljenja Njegovega Veličanstva, druge pa zaradi tatvine in vlačugarstva. Končno so ga vtaknili v tukajšnjo prisilno delavnico, kjer je na glasu kot skrajno nasilen človek. Dne 20. marca je bil Auinger discipliniran s 14dnevnim zaporom. To je obdolženca njezilo ter je skušal svojo jezo ohladiti nad nadpaznikom. Ko sta ga spremljala nadpaznik in paznik po mostovžu, skočil je na nadpaznika in ga trikrat s pestjo udaril po glavi. Kmalu na to je zopet stekel z nožem v roki za nadpaznikom, ki mu je zbežal v drugo nadstropje, in gotovo bi ga bil napadel, da ga ni paznik zagrabil. Zagrozil mu je nekoč: »Ti rjavi pes, midva bova že obračunala, če ne preje, pa takrat, ko bom prost.« Šele vojaška straža ga je ukrotila. Pokoril se bo 7 mesecev v težki ječi.

— **Z zažigom pretil.** 27 let stari delavec, Ivan Stokič, iz Jablanice na Hrvaškem doma, je dne 18. aprila t. l. sitnari v Durjavi krčmi v Matenji vasi. Lotil se je z navadnim krušnim nožem Franceta Vdanjla ter ga nekoliko oklal, zato so ga gostje postavili na prosto. Na cesti se je proti Jakobu Kraceljnu in Antonu Mainariču izrazil, da bo 7 mesecev v težki ječi.

— **Snega ni maral kidati.** Dne 13. marca t. l. je oddelček prisiljenecv odmetaval sneg pri tukajšnji prisilni delavnici. Med temi se je nahajal tudi Emanuel Scalceri iz Przemysla, ki se je izrazil, da tega dela ne bo opravljal in da vpripori žalitev cesarja, samo zaradi tega, da bo šel iz prisilne delavnice. Tu je res na nečuvnen način žalil cesarjevo osebo. Želja se mu je izpolnila, ker bo 13 mesecev presedel v težki ječi.

## Telefonska in brzojavna poročila.

— **OBČINSKE VOLITVE V PULJU. — DR. LAGINJA IZVOLJEN.**

— **Pulj.** 13. maja. V prvem okraju sta v petem razredu zmagala kandidata socialnih demokratov, združenih z laškimi liberalci, Lirussi s 1153 in namestnik Bon s 1151 glasovi. Zadnji čas postavljena slovaška protikandidata sta dobila: Rak 580, Šubar 577 glasov. V drugem slovaškem okraju je v petem razredu izvoljen dr. Luginja brez protikandidata.

### BOJ V BOSANSKEM ODSEKU.

— **Dunaj.** 13. maja. Danes nadaljuje posvetovanje bosanski odsek. Glasovanje se bo vršilo še-le proti večeru. Kako bo glasovanje izpadlo, nihče ne ve. Skoro vsaka večja skupina je vložila svojo resolucijo. Vlada se silno trudi, da bi preprečila sprejem resolucije, ki ji izreka grajo. Poslanec Redlich je predlagal resolucijo, katero vlada odobruje, in ki zahteva, da nima bosanska agrarna banka pristopa na avstrijske borze dokler je v njenih statutih odveza kmetov. Dalje so tu resolucije, da se odveza kmetov sme izvršiti le po državnem inštitutu s pomočjo javnega kredita. Resoluciji Dasczynskega in Kaline se obračate proti vladi, resolucija Bielowekova proti Burianu. V imenu Jugoslovancev je stavil ostre resolucije dvorni svetnik Vnković, kakor smo že omenili včeraj in omenjamo danes na uvodnem mestu. Bivši minister Gessmann je stavil danes resolucije: Bosanska vlada mora imeti vedno vpliv na obrestno mero banke in ne sme brez njenega dovoljenja se nikdar obrestna mera spremeniti, en član ravnateljstva sme biti imenovan le na predlog avstrijske vlade, bosanska vlada mora podati vsako leto izkaz o odvezah kmetov, vlada sme privoliti le taki ustavi v Bosni, ki varuje tamošnje prebivalstvo. Morsey je stavil resolucijo, v kateri zahteva skorajšnje sklicanje delegacij.

### KHVEN HEDERVARY NASLEDNIK BURIANOV.

— **Budimpešta.** 13. maja. Govori se, da postane Khven Hedervary skupni minister financ in šef bosanske uprave.

### PROTI HRVATOM NA HRVAŠKEM.

— **Zagreb.** 13. maja. Pri avanziranju uradnikov na železnica je od 1546 avanziranj le 28 odpadlo na Hrvate.

### ZDRAVICE TROZVEZI.

— **Brindisi.** 13. maja. Pri sestanku sta nemški cesar in laški kralj nazdravila deželama, združenima v trozvezi, ki je 30 let ohranila Evropi mir. Nazdravila sta tudi armadam trozveze.

— **Brindisi.** 13. maja. Oficijozna »Tribuna« izvaja iz brindiškega sestanka, da se

trozveza ne krha, niti ne poizkuša razdreti. Njega pomen je tem večji, ker se je vršil neposredno pred obiskom Viljema II. na Dunaju. Vrednost trozveze se je v 30 letih visoko izkazala. Trozveza je jamstvo miru za Evropo, pa tudi splošnega svetovnega ekonomiskega položaja.

### OGRSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK NA DUNAJU.

— **Dunaj.** 13. maja. Ogrski ministrski predsednik Wekerle je došel sem, da se udeleži jutrišnjega sprejema nemškega cesarja.

### NEMŠKI CESAR OBIŠČE AVSTRIJSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

— **Dunaj.** 13. maja. Nemški cesar še tekom leta obišče avstrijskega prestolonaslednika na njegovem gradu v Konopištu na Češkem.

### KRALJ EDVARD SE KUJA.

— **London.** 13. maja. Odloženo je, da če tudi pojde kralj Edvard prihodnje poletje v Marijine varil, na svoje navadno zdravljenje, on ipak ne obišče cesarja Fran Josipa v lšu.

### RUSIJA.

— **Peterburg.** 13. maja. Državna дума je odobrila izredne stroške proračuna vojnega ministra v znesku 80,841.000 rubljev, kakor je predlagala proračunska komisija.

### BOLGARIJA.

— **Sofija.** 13. maja. Ministrski svet je sklenil, da se na vseh bolgarskih državni železnicah uvede tarifa po zonah.

### STAVKA POŠTNIH URADNIKOV NA FRANCOSKEM.

— **Pariz.** 13. maja. Vladni listi soglasno trde, da tudi monarhisti rujejo ter s socialisti skupno hujskajo uradnike. To vest je treba z veliko rezervo sprejeti, ker Clemenceau vedno pride s takimi rečmi na dan, kadar v svobodomiselnih stranki poka. S tem misli republičanski ponos zbuditi. Ako bodo ti manevri dolgo držali, je veliko vprašanje.

### DOGODKI NA TURŠKEM.

— **Carigrad.** 13. maja. Med vojaškimi mogočnjaki in sultanom so se radi izvrševanja smrtnih obsodb pojavile diference. Sultan je za amnestijo. Vlada namerava dati kovati posebne spominske svetinje ter jih razdeliti med makedonsko armado. Preiskave v palači bivšega sultana se nadaljujejo. Včeraj so našli zopet veliko vsoto denarja.

— **Izvid gda. dr. Hugona Graetzerja** prakt. zdravnika

na Dunaju.

G. J. Serravallo

M 292 (14) v Trstu.

— **Marca** tega leta sem prestal influenco, ki je imela za posledico močno slabokrvnost, tako da sem z veseljem pozdravil prispetje Vašega »Serravallovega kina-vina z železom«. Z veseljem potrjujem, da sem bil med časom svoje rekonvalescence, ko sem ga užival, prav zadovoljen s tem izdelkom. Sicer si nisem dal preiskati krvi, pa sem vendar po učinku kina-železnatega vina spoznal, kako se mi je boljšalo moje stanje do popolne ozdravitve. Vaše kina-vino se je doslej izkazalo v mojem slučaju za izborno krepčilo in sredstvo proti malokrvnosti.

Na Dunaju, 11. oktobra 1907.

Dr. Hugon Graetzer.

## TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 13. maja

|                             |       |
|-----------------------------|-------|
| Pšenica za maj              | 13 96 |
| Pšenica za oktober 1. 1909. | 11 77 |
| Rž za oktober 1. 1909.      | 9 36  |
| Oves za oktober             | 7 64  |
| Koruza za maj 1. 1909.      | 7 64  |

Efektiv: neizprem..

## Meteorološko poročilo.

Vilna n. morjem 306'2 m, sred. zračni tlak 736'0 mm.

| čas opazovanja | stanje barometra v mm | temperatura po Celziju | Vetrovi   | Nebo      | Padačina v 24 urah |
|----------------|-----------------------|------------------------|-----------|-----------|--------------------|
| 12 9. zveč.    | 739 6                 | 13 3                   | brezvetr. | del. obl. |                    |
| 13 7. zjutr.   | 37 2                  | 10 4                   | sl. jvzh. | pol obl.  | 0 0                |
| 2. pop         | 34 7                  | 21 5                   | "         | oblačno   |                    |

Srednja včerašnja temp. 13 3°, norm. 13 7°.

## Poglejte

kadar kupujete »KUNEROL«, da vam ne dajo pod podobnim ovitkom zavito rastlinsko mast. Ime »KUNEROL« je razvidno na vsakem ovoju.

**!POZOR!**

Zavod za pohištvo in dekoracije  
**Fran Doberlet,**  
Ljubljana, Frančiškanske ulice šte. 10.

USTANOVLJENO LETA 1857.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejšega do naj-  
umetnejšega. Skladišče tapet, oboknic okenskih karnis  
zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga  
i. t. d. Enostavne in razkošne ženitne opreme v naj-  
solidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

TELEFON ŠT. 97.

1048 12-1

**Za birmance primerna darila!**

Za dečke: črne in modre obleke.

Za deklice: bele obleke.

: : : Obleke so v zalogi v vseh novih barvah in kroju najfinejše izvršitve po jako nizkih cenah. : : :

**O. BERNATOVIC**

Ljubljana, Mestni trg 5.

**Zelo ugodna prilika!!!**

Prodaj prostovoljno

1313 5-1

**žago in mlin**

na potoku 5 minut daleč od izliva v Savo. Cesta  
je zraven, kolodvor Zidan most 1 uro pešpota, trg  
Radeče pol ure oddaljen. V kratkem ima biti že-  
lezniška postaja tudi tukaj na mestu. Izvrstna lega  
tudi za večje podjetje s pomočjo elektrike. Cena  
prav nizka. Slovenci, ki se zavedate, kakše veljave  
je dandanes vodna moč in ugodna krajevna lega,  
pridite, sicer bo tujec porabil pričujočo ugodno  
priliko! Prodaj tudi pripadajoče posestvo:  
njive, gozd, travnik in vinograd. Več pove Ant.  
Podlipnik, Loka pri Zidanem mostu, Stajersko.

Dobrega, pridnega in poštenega

**žagarja**

išče g. Ignacij Bajželj, Kamna gorica.  
Vstop takoj.

1346 3-1

1336 Izurjen 3-1

**mehanik**

se sprejme pri tvrdki Ivan Jax & sin, Ljubljana.

☐☐ Ljubljana ☐☐

Prešernove ulice št. 7

**Pivovarna J. Perles**

priporoča

**izvrstno marčno pivo**

v sodčkih in steklenicah.

**Služba knjigovodje**

1329

se razpisuje pri

8-1

**Zadružni Zvezi v Ljubljani.**

Ponudbe s spričevall, izkazi o dosedanjem službo-  
vanju in z zahtevki o plači je doposlali do konca  
tega meseca. Nastop službe po dogovoru.

**Za birmance**

priporoča najmodernejše in najfinejše obleke  
za dečke in deklice po nizkih cenah.

: Konfekcija oblek.

**A. LUKIĆ**

: Pred škofijo 19. :

1303 (1)

Najstarejša svočarska tvrdka. — Ustanovljena leta 1800.

**FR. ŠUPEVC**

priporoča veččastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu  
zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

812 za cerkev, pogrebe in procesije, 10-1  
voščene zvitke, izborni med-pitanec  
koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih poljubne velikosti  
ter poceni. — Kupuje se tudi vsak čas mda v panjih, sodčkih,  
kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki  
ceni. — Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja  
točno in pošteno postrežbi.

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 7. Perlesova hiša.

**Mladenič**

dovršil izpit za srednje šole, bi  
mogel vršiti manjša dela pri kaki  
posojilnici. Blagohotne ponudbe je  
nasloviti: Franc Kupljen v Hla-  
poncih 24, p. Radenci. 1339 2-1

Za Gorenjsko, za okraj Novomesto kakor  
tudi za Idrijo in okolico se išče po en

**potovalec proti proviziji**

1322 pod najugodnejšimi pogoji pri 3-1

**IVANU JAXU & SIN, LJUBLJANA.**

**Stanovanje za avgustov termin**

obstoječe iz najmanj 4 sob, 1 kabineta, mo-  
dernih pritliklin in, če mogoče, uporabo vrta,  
se išče. — Ponudbe z natančnim popisom in  
zahtevami najemnine na upravništvo „Slovenca“.  
1284 6-1

**NAZNANILLO IN PRIPOROČILO**

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi si usojam uljudno naznanjati,  
da sem otvoril dne 4. maja v **Sodnijskih ulicah šte. 4**

**trgovino s špecerijskim in delikatesnim blagom.**

Isto sem popolnoma moderno uredil ter se bode dobila tam vsak dan  
sveža graška in praška šunka, različne salame, domače kranjske  
klobase, več vrst čaja, konjaka, ruma, različne likerje, vino in  
pivo v steklenicah. — Nadalje priporočam tudi svojo bogato zalogo

**svežega in najboljšega špecerijskega blaga**

po najnižjih cenah, kakor kavo, riž, francosko olje, fino svinjsko  
mast itd. Hitra in prijazna postrežba je zagotovljena. Za mnogobrojni  
obisk se najtopleje priporočam.

**L. REMIC.**

Z najodličnejšim spoštovanjem  
1345 3-1

**Denar na cesti**

malo kdo najde, toda mnogo denarja  
prihranite, ako si oskrbite svoj nakup  
v trgovini z obleko **Jana Hoffmanna**  
v Kromčiči, Vodna ul. 57.

Največji izbor izgotovljenih oblek za  
- gospode, dame, dečke in deklice. -

**Posebni oddelek**

Jedina razpošiljalnica na Moravi  
za predmete po 50 vin. Nad 600 vrst  
drugega mešanega blaga, kot domača  
kuhinjska oprava, igrače itd.

Zahtevajte cenik zastoj in poštne  
prosto.

Izvolite se sklicevati na ta inserat.  
1273 10-1

**Podružnice**

**Spiljet, Celovec**

- in Trst -

- Delniška glavica -

- K 3.000.000. -

**Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2**

sprejema vloge na knjižice in na te-  
koči račun ter je obrestuje po čistih **1 1/2 %** priporoča promese na  
3 0/0 zem. kred. srečke II. a K 5-50, zrehanje 5. maja glav. dob. K 60.000 | 4 0/0 og. hipot. srečke a K 4- zrehanje 15. maja glav. dob. K 70.000  
3 0/0 " " " I. a K 4-50, " 15. maja " " " 90.000 | og. premijske srečke polovice a K 7-15. maja " " " K 200.000

**Podružnice**

**Spiljet, Celovec**

- in Trst -

- Rezervni fond -

- K 300.000. -

**IZPELJAVA**

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in

**KREDITNIH PISEM**

za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

**MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA**

**MERCUR** OSREDNJA MENJALNICA:

DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Moravski Zumb-  
berg, Mödling, Novi Jičin, Plzen, Praga, Liberce, Cvitava.

**NAKUP IN PRODAJA**

vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev,

akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri zrehanjih srečk in vredn. papirjev.

Prospekte in cenike premij zastoj in franko.